

Tinerii și divertismentul. agrement și timp liber (3)

Adolescenții cer în gura mare timp liber, dar adesea nu sunt capabili să-l organizeze. Ieșirile nocturne, sărbătorile sau cumpărăturile pot fi motiv de discuție. Tema acestui articol este abordată din punct de vedere creștin.

17.01.2013

Se întâmplă ca părinții și copiii lor adolescenți să nu se înțeleagă bine. Este o problemă foarte veche, chiar dacă, astăzi, ea se poate pune mai frecvent, sau într-un mod mai acut, ținând cont de rapiditatea cu care evoluează totul în societatea noastră. Această problemă se pune uneori când trebuie să hotărâști cum să-ți folosești timpul liber la sfârșitul săptămânii, ori serile.

Atitudinea părinților

Seratele îi preocupă din ce în ce mai mult pe părinți. Este momentul pe care tinerii îl preferă pentru destindere și divertisment; din punct de vedere comercial, este și o bună afacere comportând numeroase posibilități – uneori nu fără risc pentru sănătate și antrenând multe cheltuieli. Un mare număr de părinți sunt de acord că este greu să menții pacea și disciplina în casă când acest subiect este pus pe tapet; discuțiile

despre orarul ieșirilor de la sfârșitul de săptămână pot degenera; nu este ușor să găsești argumente convingătoare pentru a stabili o oră de întoarcere a copiilor acasă, în schimbul cărora autoritatea părinților se poate diminua.

În fața acestei stări de lucru, anumiți părinți caută să exercite un control mai riguros asupra copiilor. Însă, ei constată rapid că nu este soluția cea mai bună. A controla nu înseamnă a educa. Ajunși la adolescență, copiii își cer ferm partea lor de libertate, atunci când nu sunt capabili s-o gestioneze echilibrat. Ei nu trebuie pentru aceasta să fie privați de autonomia lor legitimă. Este mai delicat: ei trebuie învățați să-și administreze libertatea într-un mod responsabil, ca să știe să motiveze ceea ce fac. Numai cu această condiție vor putea să-și lărgescă opiniile și să aspire la obiective mai

înalte decât acela de a se distra cu orice preț.

De aceea, a educa copiii la libertate înseamnă că părinții trebuie uneori să le marcheze niște limite și să-i împiedice cu forța sufletului să le depășească. Tinerii învață să trăiască în societate și să fie cu adevărat liberi când li se descoperă sensul acestor reguli și înțeleg clar că anumite chestiuni, anumite datorii nu sunt negociabile.

Este posibil ca, ele, conflictele neascultării, să apară la o vârstă când se formează într-un mod special caracterul și voința și când se afirmă personalitatea, fără să fie cazul să te mire. Pe un părinte care se plângea de o asemenea situație, Sfântul Josemaría îl sfătuia astfel: *Cel care nu a dat de furcă – o spun încă și spun același lucru și doamnelor – să ridice mâna; cine ar îndrăzni s-o facă? E normal ca și copiii tăi să te facă să*

suferi un pic (1) . În orice caz, este important să-i faci să înțeleagă că drepturile pe care le revendică atât de des – de altfel, pe drept – sunt precedate și însoțite de datorii corespunzătoare.

A vorbi pentru a înțelege, a vorbi pentru a învăța

Educația tinerilor, în principal în ceea ce privește ocupațiile din timpul liber, cere timp, atenție și efortul de a dialoga cu ei. În acest dialog, deschis și sincer, afectuos și inteligent, sufletul descoperă adevărul asupra lui însuși. S-ar putea spune că persoana umană *se construiește* prin dialog. Și de aceea familia este locul privilegiat unde omul învață să intre în relație cu ceilalți și să se înțeleagă pe el însuși. În sânul familiei se experimentează ce înseamnă a iubi și a fi iubit și o asemenea atmosferă creează încrederea. Însă, încrederea este climatul unde se învață a iubi, a

fi liber, a ști să respecti libertatea altuia și să apreciezi caracterul pozitiv al obligațiilor personale față de alții. Fără încredere, libertatea se dezvoltă greu.

Această atmosferă de seninătate permite părinților să se întrețină deschis cu copiii lor, de felul în care își folosesc timpul liber, manifestând mereu un interes adevărat, fără confruntare, nici situație jenantă față de ceilalți membri ai familiei. În felul acesta, ei vor evita să cedeze retoricii predicii – întotdeauna puțin eficientă – sau celei interogative – în mod obișnuit dezagreabilă – însuflându-le „*criteriile de judecată, valorile determinante, punctele de interes, regulile de gândire, sursele de inspirație și modelele de viață*” (2) care sunt fundamentul unei vieți înfloritoare. Nu vor lipsi ocupațiile care să întărească atitudinile bune; puțin câte puțin, părinții vor putea descoperi mijloacele prin care

evoluează fiecare dintre copiii lor și personalitatea prietenilor lor.

Dacă încrederea în copiii a fost practică din cea mai fragedă vârstă a lor, dialogul cu ei se desfășoară foarte natural. Atmosfera familială invită a îl angaja, incluzând și situațiile când ei nu sunt de acord cu anumite chestiuni. Este normal ca tata sau mama să se intereseze de treburile fiului sau fiicei lor. Este bine să se amintească cuvintele Sfântului Josemaría: a consacra timp familiei este *cea mai bună afacere* . Un timp cantitativ, profitând, de exemplu de mese; și un timp calitativ, interior, făcut din momente de intimitate, care ajută la crearea unei armonii între locuitorii casei. Să consacri timp copiilor când ei sunt încă mici îți permite să angajezi conversații de un anumit nivel, în momentul adolescenței.

Fără îndoială, este preferabil să cauți soluții la o problemă cu doi ani înainte decât să o rezolvi cu o zi mai târziu. Dacă părinții le-au insuflat copiilor virtuți din cea mai fragedă vârstă, dacă aceștia i-au simțit aproape de ei, va fi mai ușor să-i ajute în momentul provocărilor adolescenței. Totuși, anumiți părinți vor putea gândi că *nu au intervenit la timp*. Oricare ar fi motivele, ei nu ajung să propună un dialog constructiv și nu obțin decât ca fiii lor să accepte anumite reguli. Ce să faci dacă se întâmplă așa ceva și se descurajează? Este momentul să-ți amintești că efortul părinților nu strică, să fii convins că nicio propunere, niciun gest de afecțiune, niciun efort vizând educația copilului nu este inutil. Toți, atât părinții cât și copiii, vor o a doua, a treia, chiar a mia șansă și ei au nevoie de ea. Am putea spune că răbdarea este în același timp un drept și o datorie a fiecărui membru

al familiei: că ceilalți au răbdare cu defectele noastre și noi cu ale lor.

Totuși, dialogul nu este suficient pentru a introduce în familie o cultură inspirată de credință. Este de asemenea important să consacri timp vieții familiale, să prevezi activitățile pe care toți le pot face împreună la sfârșit de săptămână și în vacanță. Sfântul Josemaría se exprima astfel: *Promovați voi înșivă, tați și mame de familie, distracții sfinte și vesele tot atât de departe de fățarnicia cât și de tonul monden care ofensează morala creștină. Din aceste reuniuni vor ieși căsătorii între copiii voștri, pe care Dumnezeu le va binecuvânta și care vor avea ca moștenire fericirea și pacea, pe care ei au aflat-o în căminele voastre pline de lumină și bucurie (3).*

Se va putea, de exemplu, să se practice un sport cu copiii; sau să se organizeze excursii ori sărbători cu

alte familii, să se implice în activități culturale, sportive, artistice, umanitare etc., organizate de anumite centre de formare, precum cluburile tinerilor. Obiectivul nu este să le propui proiecte perfect legate, ci să dezvolți spiritul de inițiativă al copiilor, ținând cont de preferințele lor. Sfântul Josemaría ne încuraja să lucrăm și mai mult în acest domeniu, atât de important pentru societatea noastră. *Este urgent să recreștinăm sărbătorile și obiceiurile populare – este necesar să evităm spectacolele publice care nu cunosc decât această alternativă: sau frivole sau păgâne (4).*

Puțini bani de buzunar

A hoinări într-un centru comercial, a cumpăra haine ultimul răcnet, a cina într-un restaurant de marcă, a merge la cinema, iată un parcurs foarte obișnuit la tinerii de azi. Oferta pentru timpul liber este dominată de

logica consumismului. Dacă acest mod de acțiune ar deveni obișnuită, ar putea antrena obiceiuri individuale, pasive, puțin participative și deloc solidare. Industria divertismentului și a petrecerii timpului liber riscă să limiteze libertatea individuală și să dezumanizeze persoanele prin *manifestări degradante și manipularea vulgară a sexualității atât de dominantă, astăzi* (5). În realitate, acest fenomen este totalmente opus naturii ocupațiilor din timpul liber, care este un timp de recreere și îmbogățire spirituală.

Este prudent să nu dăm prea mulți bani de buzunar copiilor, să-i învățăm valoarea lor și să-i învățăm să-i câștige ei înșiși. Părinții Sfântului Josemaría l-au educat după un stil profund creștin, respectându-i libertatea și învățându-l să și-o organizeze. *Ei nu-mi impuneau niciodată voința lor*, a menționat

sfântul, de câteva ori; *ei îmi dădeau puțini bani, foarte puțini, dar mă lăsaus liber* (6). În zilele noastre este relativ frecvent, ca tinerii să aibă de lucru, cel puțin în timpul vacanței. Este bine să-i încurajăm, dar nu numai pentru a câștiga bani pentru timpul lor liber, dar și pentru a contribui la nevoile familiei, ori pentru a-și ajuta aproapele.

Nu trebuie să uităm că inima multor tineri bate foarte repede pentru un ideal capabil să-i entuziasmeze. A avea prieteni înseamnă a fi generos, a împărtăși. Tinerii se străduiesc pentru prietenii lor și, adesea, ei nu au avut ocazia să descopere că Isus este Marele Prieten. Preafericitul Ioan Paul al II-lea explica la sfârșitul celei de-a XV-a Zi Mondială a Tineretului că *Cristos ne iubește pe fiecare din noi într-un mod personal și unic în viața concretă a fiecărei zile; în familie, printre prieteni, la studiu și la muncă, în repaus și în distracții*. El

adăuga că societatea noastră consumistă atât de hedonistă are nevoie urgentă de o mărturie, de disponibilitate și sacrificiu pentru alții: *Tinerii au nevoie de aceasta mai mult ca niciodată, ei care sunt tentați de mirajul unei vieți facile și confortabile, de drog și hedonism, pentru a se găsi apoi în spirala disperării, a nonsensului și a violenței (7).*

A forma copiii pentru ocupații și pentru timpul liber este o adevărată provocare pentru părinți, o muncă exigentă care, ca orice sarcină făcută cu dragoste, capătă mare valoare. Este posibil să se întâmple unor părinți să se creadă depășiți de situație. Atunci merită să le amintim că, de toate eforturile lor pentru a forma tineretul beneficiază copiii lor, și că, în plus, sunt foarte plăcuți în ochii lui Dumnezeu. Educația face parte din sarcina pe care Dumnezeu a încredințat-o părinților și că

nimeni nu li se poate substitui. Benedict al XVI-lea spunea că, în mediul lor familial, datorită sacerdoțiului comun tuturor botezaților, părinții pot exercisa *sarcina sacerdotală de păstori și de ghizi, formându-și copiii într-un mod creștin* (8). Merită osteneala să realizezi această sarcină cu curaj și cu un optimism plin de speranță.

J. Nubiola, J.M. Martín

[1] Sf. Josemaría Escrivá de Balaguer, *Hogares luminosos y alegres*, pag. 117.

[2] Paul VI, Exhort. apost. *Evangelii nuntiandi*, 8 decembrie 1975, nr. 19.

[3] Sf. Josemaría Escrivá de Balaguer, *scrisoarea din 9 ianuarie 1959*, nr. 47.

[4] Sf. Josemaría Escrivá de Balaguer, *Drum*, nr. 975.

[5] Benedict al- XVI-lea, *Discurs* 16 aprilie 2008.

[6] Sf. Josemaría Escrivá de Balaguer, *En Diálogo con el Señor* , pag. 66.

[7] Ioan Paul al- II-lea, *Omilia la Liturghia de încheiere a Zilei Mondiale a Tineretului* , 20 august 2000.

[8] Benedict al- XVI-lea, *Audiența generala* , 18 februarie 2009.

.....

pdf | document generat automat din
<https://opusdei.org/ro-ro/article/tinerii-si-divertismentul/> (07.04.2026)